

en Gaard af en Gennemsnitsstørrelse af 3½ Td. Hartkorn og har en Gennemsnitsformue af 15,000—16,000 Kr., saaledes som Landbruget er situeret, skulde have saadant noget som 3,000 Kr. i Indtægt. Det vil enhver, der kender en Smule til Landboforhold og Landbrugets Vilkaar, sige er fuldkommen fantastisk. Men ikke desto mindre er det paastaet, at man skulde kunne faa 4 Mill. Kr. mere ind ved en skrappere Ligning, hovedsagelig paa Landet, men dog ogsaa i Provinsbyerne. Men disse Tal ere fuldkomment fantastiske. Maa jeg nævne nogle Tal, som maaske ikke ere slet saa fantastiske, men som jeg alligevel er forberedt paa ville blive anfægtede af andre Talere, fordi der kan pilles ved alle Tal, man nævner i den Slags Materier. Disse Tal ere dog maaske noget mere ædruelige. Lad os sige, at der er en vis Sandsynlighed for, at en Gaardmand paa en Ejendom af Mellemstørrelse kan faa et Nettoudbytte af 600 Kr. pr. Td. Hartkorn af sin Ejendom, og lad os sige, at hans Prioritetsbyrde er ca. 15,000 Kr. — det er meget ædrueligt taget —, og at altsaa hans Rentebyrde paa en saadan Gennemsnitsejendom skulde være mindst 600 Kr. Det bliver 2,100 Kr. ÷ 600 Kr. lig 1,500 Kr., ikke saa forfærdelig langt fra, endogsaa lidt under den af Statistisk Bureau angivne Gennemsnitsindtægt, hvortil han er ansat, nemlig ca. 1,550 Kr. Men jeg indrømmer, at hertil maa selvfølgelig lægges den Indtægt, Manden kan have ved Hverv udenfor sin Bedrift. Indtægten af de Penge, han har i Sparekassen o. s. v., saa jeg vil ogsaa ud fra dette Eksempel antage, at man maaske nok kommer til, at Ligningen kan være noget under den, den burde være, maaske netop kan være de 20 pCt. eller der omkring for lav, som man antager den er i hele Landet for Folk med Indtægt af Næring og Bedrift. Nu har jeg overgivet mig paa Naade og Unaade til ærede Medlemmer her i Salen; der er jo mange af dem, som ere Landlejere, og de ville naturligvis sige, at disse Tal have ingen almen Betydning. Det indrømmer jeg fuldstændigt, men de ere vel nok en Smule ædrueligere og rimeligere end dem, der ere fremførte fra anden Side. Man gaar uden videre ud fra en Forrentning paa mindst 4 pCt. for et Landbrug, men hvis man vil se, hvad kyndige Folk omkring i Landet sætte den til, netop f. Eks. i de Normalskatteregler, jeg før nævnedes, og ved hvis Udarbejdelse ikke alene de Gaardmænd, som fra visse Sider formodes at ville sætte deres

Standsfæller saa meget for lavt, men ogsaa Folk udenfor Bondestanden, have været medvirkende, vil man se, at der mange Steder regnes med en lavere Procent. Der er f. Eks. en af disse Normalvedtægter fra en fynsk Skatteraadskreds, hvor den antagelige Forrentning af den i et Gaardmandsbrug anbragte egne Kapital er sat til ca. 3 pCt. Det vil selvfølgelig være meget forskelligt paa de forskellige Steder i Landet.

Men saa er der en Ting, jeg vil fremhæve, nemlig, at der ogsaa er modstaaende Momenter, som gøre det lettere at ramme Landbrugets Folk end andre. Jeg indrømmer, at er der nogetsteds, det er svært at ansætte Skatten, er det paa Landet, fordi det, som det er fremhævet, bl. a. af det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard), er saa faa, der føre Regnskab og ere i Stand til ret nøjagtigt at opgøre Værdien af de Naturalnydelser, de have af Ejendommen. Jeg indrømmer, at det er svært, men det er sandelig ogsaa svært for Skatteligningsmyndighederne og mange Gange for Manden selv at ansætte Indtægten af en Detailforretning. Jeg er vis paa, at det for mange Høkere, naar de skulle angive deres Indtægt, er vanskeligt at skelne rigtigt imellem, hvad der tages ind fra Butikken af Flæsk, Pølser o. s. v., og det, som bliver derude. Jeg føler mig overbevist om, at gennemgaaende ere Detailhandlerstandens Indtægter ikke satte saa højt, som de virkelig ere, og jeg tror, at det samme gennemgaaende er Tilfældet med Haandværkere og industridrivende. Det er i det hele taget svært med Hensyn til Bedrifter at faa den rigtige Indtægt frem, og naturligvis er det sværere, naar der ikke føres et rationelt Regnskab. Men der er altsaa modstaaende Momenter, som gøre det lettere at ramme Landbrugets Folk; der er saaledes den Omstændighed, at vi heldigvis have knyttet til Indkomstkatten en Formueskat. Der er ikke mindste Tvivl om, at der vender Billedet sig aldeles. Hvis det er sværere at ramme Indkomsterne i Landbrugsbedrifter end i Byerhverv, er det ubestrideligt meget lettere at ramme den Formue, som er anbragt i Jord og Bygninger, end den, som er anbragt i Papirer eller Laan til private og Slægtninge o. s. v., alle den Slags Formuer er det meget svært at faa fat paa. Det samme gælder Formuer, som ere anbragte i Varelagre, selv for de kyndigste Folk er det ofte tvivlsomt, hvorledes et Varelager skal vurderes, der kan være 10,000 Kr.'s, i større Forretninger